

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

УДК 372.85:780.6:371.3(51)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14831164>

**Музична освіта як чинник формування культури ділового спілкування в
шкільному середовищі Китаю**

Гуменникова Тамара Рудольфівна

докторка педагогічних наук, професорка, директорка Придунайської філії

ПрАТ «ВНЗ «МАУП», кафедра суспільно-наукових дисциплін,

Придунайська філія ПрАТ «ВНЗ «МАУП», м. Ізмаїл, Україна,

Gumennikova100@gmail.com,

<https://orcid.org/0000-0002-6223-7711>

Прийнято: 19.01.2025 | Опубліковано: 07.02.2024

***Анотація.** Музична освіта відіграє ключову роль у формуванні особистості, впливаючи не лише на творчі здібності, а й на розвиток соціальних навичок та засвоєння культурних цінностей. У шкільному середовищі Китаю, де значна увага приділяється гармонізації міжособистісних відносин, музика постає як ефективний інструмент виховання культури ділового спілкування. Особливе місце в цьому процесі займають традиційні китайські пісні, які сприяють не лише збагаченню духовного світу школярів, а й збереженню культурної спадщини, формуванню національної ідентичності та вихованню поваги до національних цінностей.*

Статтю присвячено дослідженню впливу інтеграції музичних дисциплін, зокрема традиційних китайських мелодій, на розвиток комунікативних та етичних компетентностей здобувачів освіти, необхідних для їх майбутнього професійного та соціального становлення.

Мета. Аналіз ролі інтеграції музичних дисциплін у формуванні комунікативних навичок, етичних принципів і міжособистісних відносин школярів, що сприяє розвитку культури ділового спілкування.

Методи. У межах дослідження здійснено аналіз сучасних наукових джерел, опублікованих протягом останніх п'яти років, що стосуються музичної освіти та її соціокультурного впливу.

Результати. Дослідження виявило позитивний вплив музичної освіти на культуру ділового спілкування у шкільному середовищі. Здобувачі освіти, які активно залучені до музичних занять, демонструють вищий рівень емпатії, здатність до ефективної командної роботи, толерантність і комунікативну гнучкість. Музична освіта сприяє розвитку навичок активного слухання, розпізнавання невербальних сигналів, а також здатності до конструктивного розв'язання конфліктних ситуацій.

Висновки. Музична освіта відіграє значну роль у формуванні культури ділового спілкування серед школярів у Китаї. Інтеграція музичних дисциплін в освітній процес сприяє всебічному розвитку особистості, підготовці до майбутнього професійного середовища та зміцненню соціальних зв'язків у шкільному колективі. З огляду на отримані результати доцільно посилити роль музичної освіти в навчальних програмах як ефективного інструменту соціокультурного виховання.

Ключові слова: художньо-естетичне виховання, патріотизм, мистецтво, національні традиції.

Music Education as a Factor in the Formation of a Culture of Business Communication in the School Environment of China

Tamara Gumennykova

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Director of the Danube Branch of PJSC
“MAUP University”, Department of Socio-Scientific Disciplines, Danube Branch of
PJSC “MAUP University”, Izmail, Ukraine,
Gumennikova100@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-6223-7711>

***Abstract.** Music education plays a key role in the formation of personality, influencing not only creative abilities but also the development of social skills and the assimilation of cultural values. In China's school environment, where considerable attention is paid to harmonising interpersonal relationships, music is emerging as an effective tool for fostering a culture of business communication. A special place in this process is occupied by traditional Chinese songs, which contribute not only to enriching the spiritual world of schoolchildren but also to preserving cultural heritage, shaping national identity and fostering respect for national values.*

The article is devoted to the study of the impact of the integration of musical disciplines, in particular traditional Chinese melodies, on the development of communicative and ethical competences of students necessary for their future professional and social development.

Objective. To analyse the role of the integration of musical disciplines in the formation of communication skills, ethical principles, and interpersonal relations among students, which contribute to the development of a culture of business communication.

Methods. The study analysed modern scientific sources published over the past five years concerning music education and its socio-cultural impact.

Results. The study revealed the positive impact of music education on the culture of business communication in the school environment. Students who are actively involved in music lessons demonstrate a higher level of empathy, ability to work effectively in teams, tolerance and communication flexibility. Music education contributes to the development of active listening skills, recognition of non-verbal signals, and the ability to constructively resolve conflict situations.

Conclusions. Music education plays a significant role in shaping the culture of business communication among schoolchildren in China. The integration of musical disciplines into the educational process contributes to the comprehensive development of the individual, preparation for the future professional environment and strengthening of social ties in the school community. Given the results obtained, it is advisable to strengthen the role of music education in curricula as an effective tool for socio-cultural education.

Keywords: *artistic and aesthetic education, patriotism, art, national traditions.*

Постановка проблеми. Музична освіта є важливим складником формування культури ділового спілкування в сучасному шкільному середовищі Китаю, де культурні традиції та соціальні норми відіграють ключову роль у міжособистісних відносинах. В умовах глобалізації та все більших вимог до комунікативних компетенцій молодого покоління існує питання про ефективність музичної освіти в розвитку навичок ділового спілкування. Особливої уваги потребує питання інтеграції традиційних китайських музичних елементів в освітній процес, оскільки це сприяє збереженню національної ідентичності та вихованню поваги до культурного різноманіття.

Разом із тим недостатня увага до цього аспекту в сучасних освітніх програмах створює прогалину у формуванні гармонійної особистості, здатної ефективно спілкуватися і співпрацювати в різних соціокультурних контекстах. Тому необхідним є детальне дослідження впливу музичної освіти на культуру ділового спілкування, визначення ключових факторів її ефективності та

розроблення рекомендацій щодо інтеграції традиційної музики в шкільну практику.

Сучасні освітні системи стикаються з викликами, що виникають через глобалізацію, інтенсивний розвиток технологій та зміни у вимогах до особистісних і професійних компетенцій. Однією з ключових потреб стає формування у здобувачів освіти навичок ефективного ділового спілкування. Музична освіта, особливо в контексті використання традиційних китайських пісень, має унікальний потенціал для розвитку цих навичок завдяки своїй здатності гармонізувати міжособистісні відносини, сприяти емоційному розвитку та посиленню культурної ідентичності.

В умовах Китаю, де історичні та культурні традиції відіграють ключову роль у вихованні молодого покоління, музична освіта стає важливим інструментом для підтримання культурної спадщини. Проте натепер в освітніх програмах недостатньо уваги приділяється використанню музичних дисциплін для розвитку соціальних і комунікативних компетенцій здобувачів освіти, що підкреслює необхідність дослідження впливу музичної освіти на культуру ділового спілкування. В умовах китайської освітньої системи, яка орієнтується на інтенсивну академічну підготовку, інтеграція музичних елементів здатна створити баланс між інтелектуальним та культурним розвитком.

Актуальність теми зумовлена також щораз більшою потребою в професійно підготовлених кадрах, які володіють високим рівнем культури спілкування. Музика як засіб емоційного впливу та естетичного виховання сприяє розвитку емпатії, здатності до слухання та розв'язання конфліктів.

Дослідження впливу музичної освіти на формування культури ділового спілкування дозволить поглибити розуміння потенціалу музичних дисциплін у шкільному середовищі Китаю, сприятиме збереженню національної ідентичності та впровадженню інноваційних підходів до навчання, орієнтованих на формування гармонійної особистості.

Результати дослідження авторів можуть бути використані для розроблення інноваційних освітніх програм, які сприятимуть гармонійному розвитку здобувачів освіти й підготовці їх до сучасного професійного середовища. Інтеграція музичних дисциплін, зокрема традиційної китайської музики, дозволить покращити навички ділового спілкування, необхідні для роботи в умовах глобалізованого світу. Для шкільних викладачів та методистів результати дослідження стануть корисними у створенні інтегративних підходів до викладання музичних дисциплін, що допоможуть формувати комунікативні компетенції здобувачів освіти через естетичне та етичне виховання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Музична освіта все частіше стає предметом наукових досліджень через її вплив на соціальні, культурні та когнітивні аспекти розвитку особистості. Особливий інтерес викликають роботи, які досліджують зв'язок між музичною підготовкою та формуванням комунікативних навичок, зокрема в контексті шкільного середовища.

Зокрема, М. Антошко у своєму дослідженні звертає увагу на єдність поетичного тексту і музики, зв'язок музики із жестами і танцем, а також вплив фонетики народної мови на вокальну творчість [1]. Автор аналізує використання музичних інструментів, створених із природних матеріалів, та їх роль у формуванні музичної культури, акцентує на важливості освіти у формуванні духовності, що робить тему музичної освіти Китаю актуальною. У статті Д. Хао розглянуто принципи формування музичного світогляду підлітків у процесі мистецького навчання [2], зокрема визначено культурологічну спрямованість освіти, естетичне забезпечення освітнього процесу та діалогічні взаємини між учителем і учнями як ключові елементи.

Особливу увагу Н. В. Кічук та О. А. Дзюба приділяють методам інтеграції традиційної китайської музики в освітні програми та її впливу на виховання патріотизму серед молоді [3]. Автори також розглядають ефективні педагогічні практики, спрямовані на збагачення духовного світу здобувачів освіти через музичне мистецтво. В. К. Звекова аналізує методи та підходи, які

використовуються в китайських школах для інтеграції музичного мистецтва в освітній процес із метою формування в молоді почуття національної гордості та патріотизму [4], акцентуючи на вивченні традиційної китайської музики, яка впливає на морально-етичне виховання та розвиток національної ідентичності здобувачів освіти.

У своїй роботі Х. Цзяньвей теж підкреслює важливість використання національної музики в освітньому процесі для національно-патріотичного виховання [5]. Зразки народної творчості, наповнені історико-культурним змістом, допомагають зрозуміти національну історію та культуру, а також сприяють розвитку почуття краси та любові до рідної мови. Ч. Тінгін аналізує структуру і методи викладання музики, роль музичних дисциплін у формуванні національної свідомості та культурних цінностей здобувачів освіти [6]. Особливу увагу автор приділяє інтеграції традиційної китайської музики в освітній процес і впливу музичного виховання на загальний розвиток дітей. Т. Хань вивчає сучасні тенденції, що включають створення мультимедійних класів та аудіовізуальних кабінетів, акцентуючи на вивченні як національної, так і зарубіжної музики [7]. С. Лан та Л. Ороновська аналізують особливо поширену в музичній освіті вокально-хорову роботу, яка сприяє ефективному засвоєнню музичних творів та формуванню основних компетентностей [8]. Г. Іцзян [9] та Я. Цзюнь [10] вважають, що китайська музична освіта та симфонічна музика пройшли етапи реформування, інтегруючи європейський досвід і національні традиції. Важливими аспектами таких реформ є гуманістична спрямованість, розвиток вокального та інструментального навчання, а також упровадження інноваційних технологій.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Одним із нерозглянутих аспектів залишається недостатнє вивчення впливу музичної освіти на формування комунікативних навичок у контексті ділового спілкування серед здобувачів освіти китайських шкіл. Також потребує глибшого аналізу питання інтеграції музичних дисциплін в освітній процес для сприяння розвитку

етичних і культурних цінностей, що є визначальними для професійного та особистісного становлення здобувачів освіти. Важливим науковим внеском може стати розроблення ефективних методик упровадження музичного виховання в систему шкільної освіти з метою оптимізації формування ділових комунікаційних навичок.

Однією з ключових проблем є неадекватна інтеграція музичної освіти в загальну систему розвитку ділових комунікацій у Китаї. У більшості шкіл музичні дисципліни розглядаються як окремий навчальний курс, що не пов'язаний із формуванням соціальних та комунікативних навичок здобувачів освіти. Водночас у науковому дискурсі бракує досліджень, що демонструють зв'язок між музичною освітою та культурними аспектами ділового спілкування, які є важливими для майбутньої професійної діяльності.

Недостатньо вивчено питання ролі культури взаємодії в межах музичних колективів (оркестрів, хорових груп), де активно розвиваються навички командної роботи – важливого компонента ділового спілкування. Дослідження цього аспекту є обмеженими, зокрема в контексті ефективного формування професійних відносин серед китайських школярів.

Важливим залишається аналіз соціокультурних чинників, що впливають на розвиток музичних навичок та комунікаційних практик у Китаї. Зокрема, національні традиції значною мірою впливають на стиль спілкування та особливості взаємодії між людьми. Проте недостатньо досліджено, як ці чинники можуть бути інтегровані в систему музичної освіти для формування ефективної культури ділового спілкування в шкільному середовищі.

Ще однією проблемою є відсутність міждисциплінарних досліджень, оскільки музична освіта та культура ділового спілкування здебільшого розглядаються як окремі сфери. Наявний розрив між педагогічними методиками та принципами формування комунікативних компетенцій у музичному контексті потребує комплексного міждисциплінарного підходу.

Означені питання залишаються відкритими для подальших досліджень і практичного впровадження в освітню систему Китаю, що сприятиме формуванню більш гнучкої та ефективної моделі ділового спілкування серед здобувачів освіти.

Формулювання цілей статті (постановка завдання)

Метою статті є вивчення ролі музичної освіти у формуванні культури ділового спілкування в шкільному середовищі Китаю.

Завданнями дослідження є:

- аналіз інтеграції музичних дисциплін в освітній процес з огляду на розвиток комунікативних навичок здобувачів освіти;
- аналіз ролі музичної освіти в шкільному середовищі Китаю як важливого інструменту розвитку соціальних і комунікаційних навичок здобувачів освіти;
- визначення впливу музичних занять на формування культури ділового спілкування серед здобувачів освіти, зокрема навичок командної роботи, лідерства, емпатії та активного слухання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Музична освіта набуває дедалі більшого значення не лише як спосіб естетичного виховання, але й як інструмент розвитку соціальних та комунікаційних навичок. В умовах швидких змін у глобалізованому суспільстві, де все більше значення займає міжособистісне спілкування та культурний обмін, музика відіграє важливу роль у формуванні гармонійної особистості.

Музика займає особливе місце в історії та культурі Китаю. Вона не лише є засобом самовираження, але й відіграє важливу роль у формуванні соціальних, етичних і духовних цінностей китайського суспільства. Протягом тисячоліть музика в Китаї була тісно пов'язана з філософією, політикою та релігією, що зробило її невід'ємною складовою частиною національної ідентичності.

У стародавньому Китаї музика вважалася одним із найвищих мистецтв, яке мало не лише естетичну, але й моральну функцію. Конфуціанська філософія визначала музику як засіб для підтримання гармонії в суспільстві [11]. Конфуцій

стверджував, що саме правильна музика здатна впливати на поведінку людини, спрямовуючи її до доброчесності та порядку [12]. У стародавні часи музика була невід’ємною частиною ритуалів, які символізували баланс між людиною та природою.

Китайська традиційна музика вирізняється своєю унікальністю та багатством звукових барв. Використання традиційних інструментів, як-от гуцинь, ерху, піпа та флейта сяю, створює глибокий зв’язок між звуком і природою [13]. Ці інструменти не лише відображають музичну спадщину, але й передають історії, легенди та емоції, які формують національну свідомість китайців. Народна музика, яка виникла в різних регіонах країни, додає цій спадщині розмаїття, відображаючи унікальні культурні риси кожного народу.

Натепер музика в Китаї переживає справжній ренесанс, поєднуючи традиційні мотиви із сучасними жанрами. Завдяки глобалізації китайська музика стає відомою на міжнародній арені, привертаючи увагу до багатства своєї культури. Разом із тим китайські композитори та виконавці активно впроваджують інновації, створюючи нові форми музичного мистецтва, наприклад, поєднання традиційних інструментів із сучасними технологіями дозволяє представити давню культуру в новому світлі.

У шкільному середовищі Китаю, де культурні традиції та освітні практики формуються під впливом багатовікової історії, музика може стати важливим чинником у формуванні культури ділового спілкування серед здобувачів освіти (табл. 1).

Таблиця 1

Вплив музичної освіти на ділове спілкування в школах Китаю

Аспекти	Роль музичної освіти	Результат для ділового спілкування
Розвиток командної роботи	Участь у хорах, оркестрах чи ансамблях вимагає синхронізації та взаємодії між учасниками	Формування навичок співпраці, відповідальності та колективного прийняття рішень
	Музика допомагає краще розуміти й виражати	Покращення міжособистісного

Емоційний інтелект	емоції, розвиваючи емпатію	спілкування та вміння розв'язувати конфлікти
Культурна ідентичність	Знайомство з національною музичною спадщиною сприяє формуванню гордості за свою культуру	Здатність до культурного діалогу і толерантність до інших поглядів
Критичне мислення	Розбір музичних творів стимулює аналіз і здатність оцінювання	Розвиток навичок аргументації та впевненого спілкування в діловому середовищі
Самодисципліна	Практика гри на музичних інструментах вимагає наполегливості й регулярності	Виховання відповідальності та зосередженості, необхідних для професійного спілкування
Креативність	Композиція та імпровізація сприяють розвитку творчого підходу	Здатність генерувати нові ідеї та адаптуватися до змін

Джерело: власна розробка авторів

Китайська освітня система історично орієнтована на розвиток дисципліни, колективної відповідальності та високих стандартів у навчанні. У цьому контексті музика виступає не лише як навчальний предмет, але й як засіб, що дозволяє здобувачам освіти практикувати соціальну взаємодію через групову діяльність, наприклад, у хорах, оркестрах чи ансамблях. Такі форми роботи допомагають дітям усвідомити значення спільної мети, розвивати здатність до взаємодії та ефективної комунікації, що є невід'ємною складовою частиною культури ділового спілкування.

Крім того, музика дозволяє здобувачам освіти Китаю глибше усвідомити власну культурну ідентичність, адже вона часто інтегрує такі традиційні елементи, як народні мелодії чи інструменти [14]. Це сприяє розвитку почуття гордості за національну спадщину та одночасно готує молодь до культурного діалогу на міжнародному рівні. У сучасних умовах такі навички є необхідними для успішної участі в глобальних економічних і соціальних процесах.

У світі, де ділове спілкування стає одним із найважливіших аспектів професійного успіху, роль освіти у формуванні цих навичок важко переоцінити. Китай як одна з найбільших економік світу знаходиться в центрі цих змін і активно формує нове покоління лідерів, які мають бути здатними працювати в умовах динамічного міжнародного бізнес-середовища [15]. У цьому контексті розвиток навичок ділового спілкування серед здобувачів освіти у школах Китаю набуває особливої актуальності.

Ділове спілкування є важливим компонентом професійної діяльності, оскільки воно визначає ефективність взаємодії між людьми на всіх рівнях організаційної структури. Успіх у бізнесі значною мірою залежить від уміння вести переговори, презентувати ідеї, співпрацювати в команді, розв'язувати конфлікти та взаємодіяти з різними культурами. Ці навички, хоч і здаються очевидними для тих, хто працює в корпоративному секторі, насправді є складними і багатограними. Їх розвиток потребує систематичного підходу із самого дитинства, що дозволяє сформувати в молоді необхідні комунікативні якості до моменту виходу на професійну арену.

У китайських школах уже давно приділяють велику увагу розвитку емоційного інтелекту та соціальних навичок здобувачів освіти. Одним із важливих аспектів цього процесу є інтеграція елементів ділового спілкування в освітні програми. Підготовка здобувачів освіти до реального життя в умовах сучасного бізнесу включає не тільки традиційні академічні дисципліни, але й практичні навички, що допомагають формувати впевненість у собі, здатність до ефективної самопрезентації та роботи в колективі.

Музичні заняття в китайських школах є важливим інструментом для розвитку навичок ділової комунікації. Музика як форма колективної діяльності сприяє розвитку емпатії, слухання та взаєморозуміння, що є ключовими елементами ефективного спілкування.

Також не менш важливим є розвиток міжкультурної компетенції, що набуває особливого значення в умовах глобалізації. Китай є однією з найбільш

економічно потужних країн у світі, і його роль у міжнародному бізнесі зростає з кожним роком. Здатність до взаємодії з представниками інших культур і націй – одна з основних вимог до майбутніх фахівців. Школи Китаю розуміють важливість цієї проблеми і активно інтегрують в освітні програми елементи міжкультурної комунікації, що дозволяє здобувачам освіти не лише розуміти, але й ефективно взаємодіяти з людьми з різних культур, що полегшить додання можливих перешкод під час спілкування (табл. 2).

Таблиця 2

Основні перешкоди в діловому спілкуванні в Китаї

Перешкоди	Опис
Культурні бар'єри	Різниця в культурних традиціях, цінностях і манері комунікації між західними та китайськими бізнесменами
Невербальна комунікація	У Китаї невербальні сигнали можуть мати особливе значення, наприклад, вирази обличчя, жести, позиція під час зустрічі, які можуть відрізнятися від західних стандартів
Емоційні бар'єри	Важливість дотримання формальностей і уникнення прямої критики чи суперечок у Китаї для збереження гармонії
Перевантаження інформацією	У китайському діловому середовищі може бути важко розібратися у великій кількості наданої інформації через ієрархічність і складність структури прийняття рішень
Невірні припущення щодо культури	Висока ймовірність неправильних уявлень про китайські традиції та практики бізнесу, що може призвести до непорозумінь

Джерело: власна розробка авторів.

У Китаї музичні заняття виступають важливим інструментом формування соціальних компетенцій, які є фундаментом ділової культури. Дослідження показують, що музичне навчання сприяє розвитку емоційного інтелекту, когнітивних здібностей, уваги та пам'яті, а також позитивно впливає на формування міжособистісних навичок, як-от співпраця, слухання та взаємодія в колективі. Музика як форма діяльності, що вимагає координації та взаєморозуміння між учасниками, є потужним засобом для розвитку командних компетенцій і лідерських якостей, що є суттєвими для успішної професійної діяльності.

Виконання музичних творів вимагає тісної співпраці між учасниками ансамблю чи оркестру, де здобувачі освіти вчаться працювати разом, координувати свої дії, слухати одне одного і досягати спільної мети. У китайських школах музичні колективи стали ефективною платформою для розвитку командної роботи. Уміння злагоджено діяти в групі переноситься на професійне життя, де успіх часто залежить від здатності працювати в команді.

Крім того, музика сприяє формуванню лідерських якостей. У колективах завжди є потреба в лідерах, які організують репетиції, визначають стратегію виконання та підтримують мотивацію учасників. У китайських школах такі ролі, як диригент чи перший скрипаль, допомагають здобувачам освіти відчувати відповідальність за загальний результат. Цей досвід не лише розвиває організаторські здібності, але й навчає ефективно комунікувати та приймати рішення, що є важливими аспектами лідерства в будь-якій сфері.

Емпатія є ще одним важливим результатом музичних занять. Виконуючи твори, здобувачі освіти вчаться розуміти емоції автора, інших виконавців та аудиторії. У китайській культурі, де велика увага приділяється гармонії у відносинах, музика стає ефективним інструментом для розвитку емоційного інтелекту. Виховання емпатії через музику допомагає дітям краще розуміти співрозмовників і знаходити спільну мову, що є невід'ємною частиною ділового спілкування.

Активне слухання, яке є основою успішної комунікації, також розвивається під час музичних занять. Уважність до деталей і здатність слухати один одного – необхідні умови для виконання музичних творів. У китайських школах ця навичка стає ключовою для формування культури слухання, яка пізніше допомагає вести конструктивні діалоги, уникати непорозумінь і розв'язувати конфлікти в професійному середовищі.

Отже, завдяки інтеграції музики в освітній процес учні отримують можливість не лише розвивати творчі здібності, але й готуватися до викликів сучасного світу, де соціальні навички відіграють вирішальну роль.

Висновки. Таким чином, музична освіта в Китаї відіграє важливу роль у формуванні культури ділового спілкування серед здобувачів освіти, оскільки вона сприяє розвитку не лише творчих здібностей, а й важливих соціальних компетенцій. Музика, зокрема, як одна з форм культурної діяльності здатна впливати на розвиток таких якостей, як емоційний інтелект, здатність до співпраці та самовираження, дисциплінованість, що є основою для формування висококласного ділового спілкування.

У Китаї, де традиційно велику увагу приділяють соціальній гармонії та ієрархії, музична освіта в школах допомагає здобувачам освіти навчитися працювати в колективі, слухати та поважати інших, а також взаємодіяти в умовах колективного процесу, де важливо зберігати баланс між особистим і командним. Через заняття музикою діти вчаться розуміти емоції інших, співпереживати, а також досягати спільних цілей, що надалі є критично важливим для успішних переговорів і взаємодії в діловому середовищі.

Музичні заняття можуть включати не лише виконання інструментальних творів, а й розвинення навичок слухання, сприйняття і вивчення різних культурних аспектів через музику, що важливо для міжкультурного спілкування в міжнародному бізнесі. Так, у Китаї, де значну увагу приділяють розвитку взаєморозуміння з іншими культурами, музична освіта стає важливим чинником

у формуванні компетенцій для ведення успішного ділового спілкування з партнерами з різних країн.

З іншого боку, музика в класах допомагає школярам розвивати ключові навички, які необхідні в діловому спілкуванні, – уважність, здатність до компромісів, навички командної роботи та управління емоціями. Ці вміння дуже важливі для китайського бізнес-середовища, де необхідно дотримуватися норм ввічливості та делікатності в спілкуванні, а також уникати прямих конфліктів.

Музична освіта формує культуру ділового спілкування через розвиток емоційного інтелекту та комунікаційних навичок, що є основою для успішної кар'єри в бізнесі. Музика створює умови для розвитку важливих компетенцій, як-от активне слухання, самоконтроль, а також уміння працювати з іншими людьми, що є основними складниками для досягнення професійного успіху в Китаї та за його межами. Таким чином, музична освіта є не лише способом розвитку творчих здібностей, але й важливим елементом у підготовці здобувачів освіти до майбутніх викликів у сфері ділового спілкування.

Подальші дослідження можуть бути присвячені вивченню впливу музичних занять на розвиток таких комунікаційних навичок, як активне слухання та здатність до адаптації в міжнародному бізнес-середовищі. Крім того, важливо дослідити роль музики в розвитку когнітивних здібностей та креативного мислення, які є необхідними для прийняття рішень у бізнесі. Перспективними є також міжнародні порівняння та інтеграція сучасних технологій у музичну освіту для покращення ділових навичок через мистецтво.

Список використаних джерел

1. Антошко М. Розвиток музичної освіти у Китаї на початку ХХ століття. *Молодий вчений*. 2019. №9(73). С. 137-140.
2. Хао Д. Музичний світогляд підлітків: принципові положення. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2021. №4(108). С. 398-406.

3. Кічук Н. В., Дзюба О. А. Музична освіта у загальноосвітніх школах КНР: ефективні шляхи патріотичного виховання та збагачення духовності особистості. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2024. №1(108). С. 66-75.
4. Звекова В. К. Вплив музичного мистецтва на формування патріотичних цінностей у молодших школярів Китаю. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2024. №(216). С. 181-185.
5. Цзяньвей Х. Музика як засіб національно-патріотичного виховання молоді в системі музичної освіти КНР. *Вісник науки та освіти*. 2023. №10(16). С. 941-951.
6. Тінтін Ч. Організація освітнього процесу з музичного виховання в загальноосвітніх школах КНР. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2022. №(50). С. 120-126.
7. Хань Т. Тенденції розвитку музичної освіти у педагогічних університетах Китаю ХХІ століття. *Інноваційна педагогіка*. 2021. № 40. С. 49-52.
8. Лан С., Ороновська Л. Порівняльний аспект становлення ціннісних орієнтацій у шкільній мистецькій освіті Китаю та України. *Теорія та практика мистецької освіти у цивілізаційних викликах сьогодення: матеріали VII Міжнародної науковопрактичної конференції.*, 8-9 грудня 2023 р. / ред.-упор. З. Гнатів, Т. Медвідь. Дрогобич : ДДПУ ім. Івана Франка, 2023. С. 264-269.
9. Іцзян Г. Нова системи підготовки вчителів музики в Китаї: гуманізація, інтеграція, зарубіжний досвід. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*. 2022. №58. DOI: <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2022.58.15> (дата звернення: 02.11.2024)
10. Цзюнь Я. Становлення й розвиток симфонічної музики Китаю в аспекті проблеми діалогу культур. *Науковий вісник*. 2021. №29(2021). С. 91-97.
11. Набока С. Особливості розвитку освіти на Стародавньому Сході. *Věda a perspektivy*. 2024. № 9(40). С. 152-164.

12. Іно Г. Європейська оркестрова музика у національному центрі виконавських мистецтв у Пекіні : репертуарні та інтерпретаційні аспекти. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2024. №49. С. 169-175.
13. Ван Ся. Музичне мистецтво як засіб міжкультурної комунікації. *Освітньо-науковий простір*. 2024. №6(1-2024). С. 7-14.
14. Чжан Я. Музична освіта в системі загальної середньої освіти КНР. *Перспективи та інновації наук*. 2022. №2(7). С.730- 737.
15. Гнатюк Т.М. Особливості міжнародного переговорного процесу у Китаї: *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2020. Т. 31(70) №4. С. 262-266.